9e JAARGe. | № 139.

OOSTPOST

SOERABAYASCHE COURANT

Prijs der Inteekening.
Voor Soerabaya ℣ jaar ƒ 24.– ℣ halfjr ƒ 12.– ℣ maand ƒ 2.–
„ Java. „ do. „ 30.– „ do. „ 15.–
„ Buitenb. „ do. „ 36.– „ do. „ 18.–
„ Europa. „ do. „ 50.–
De OOSTPOST verschijnt dagelijks met uitzondering van den Zondag.

MAANDAG 17 JUNIJ 1861.

Prijs der Advertentiën.
De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld,
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

ADVERTENTIEN.

BEKENDMAKING.

Wordt bekend gemaakt dat de koers der Gouvernements wissels op het Departement van kolonien is gesteld op 99%.

Soerabaya, Namens den Resident
17 *Junij* 1861. *De Assistent Resident,*
(940) **W. HAPPÉ.**

BEKENDMAKING.

Op 24, 25 en 26 dezer, aanvangende des morgens ten 9 uren, zullen bij de stapelplaatsen in het Regentschap Kedirie, publiek geveild worden 3,271 stuks afgekeurde gouvernements HOUTWERKEN, van 3 tot 18 Nederlandsche ellen lengte.

Nadere informatien zijn bij den ondergeteekende te verkrijgen.

Kedirie, *De Resident van Kedirie,*
14 *Junij* 1861. **VAN DE POEL.**
(934)

VOOR DEN ARMEN.

Aan de gemeente alhier wordt bekend gemaakt dat ingevolge de bepaling bij Gouvernements besluit van den 1sten Mei 1834 No. 4, de gewone driemaandelijksche huiscollecte over het 2de kwartaal 1861, ten voordeele van de Protestantsche armen dezer gemeente zal gehouden worden, als volgt:

Op Dingsdag den 18den Junij 1861.

Door den Heer *Bodeman.*

Schoolstraat, Willemsplein, Willemskade, Boomdwarsstraat, Emdenstraat, Societeit of Bergstraat, Overvaartstraat, Regentstraat Pekalongankade en Gatottan.

Op Vrijdag den 21sten Junij 1861.

Door den Heer *Steup.*

De Oudepasseerbaan, Panangalan, de Heerenweg en weg Praban of de Simpansche weg, de Laan van Simpangan, het Hospitaal, Katabang, Podjok en Genteng.

Door den Heer *Gimberg.*

Nieuw Holland, Pesapen, Rustenburgerpad, Rosendoornlaan en Grisseesche weg.

Op Zaturdag den 22sten Junij 1861.

Door den Heer *van Tijen.*

De Kaliemaaswesterkade, de Kindersteeg, Kabalen, Werfstraat tot aan de Boomstraten, 1, 2 en 3 Kalisosok.

Door den Heer *Swart.*

Chineesche Kamp, benoorden de groote handelstraat, Officiers Kampement, Kaliemaasoosterkade, Pagiriän en het Marine-Etablissement.

Door den Heer *Hooglandt.*

De weg van Kapoetran, de Kapoetransche dijk tot aan Dinoijo, Sawaän, Embongmalang en Boeboetan.

Door den Heer *van Lakerveld.*

Krambangankade, met dwarsstraten, Kapandjen, Komedieplein, Officiers paviljoen, Heeren straat en Boomstraat.

Door den Heer *Zeverijn.*

Chineesche kamp, bezuiden de groote handelstraat, Kavalerie kampement, Semeet, Pedjagalan, Kalie-anjar, Oendaän en Pencele.

Namens den Kerkenraad
Soerabaya, *der Protestantsche gemeente te Soerabaya,*
den 12den Junij 1861 **SCHEEPE.**

VENDU DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Dingsdag den 18den Junij 1861.

Bij den heer *Arnow Smit* in de Nieuwe Chin. kamp, van meubelaire goederen.

Op Woensdag den 19den Junij 1861.

Bij den heer *A. H. Deeleman* in de stad, van diverse goederen.

Op Donderdag den 20sten Junij 1861.

Bij den heer *Ganswijk* in de stad, van meubelaire goederen.

Op Vrijdag den 21sten Junij 1861.

Bij den heer *C. van Ligten* te kampong Baroe, van eene partij houtwerken. (913)

GEBOORTEN.

Bevallen van eene DOCHTER, C. van Oppen, Burgmans.
Straat Sepoedie, 5 *Junij* 1861. (927)

Op VENDUTIE

van aanstaanden Woensdag 19 Junij.

BIJ

A. H. DEELEMAN,

zullen nog worden verkocht:

2 Preanger WAGEN-PAARDEN en een dito RIJPAARD alle ruim boven de 4 voet hoog. (923)

OP VENDUTIE

van Woensdag 19den Junij

bij

A. H. DEELEMAN.

Zal nog voor rekening van belanghebbenden worden verkocht:

TH. Een baal **Fancy ticks.**
7 balen **Calicots.**
2 „ **Bysd. cambricks.**
2 „ **Ruwe shirtings.**
1 baal „ **drills.**
2 balen **Ginghams.**
2 kisten **Madapollams.**
2 „ **Cambricks.**
1 kist **Chitsen.**
JF v L & C. 2 balen **Bleu Mattles.**
THH & C. 4 kisten **Madapollams.**
K 7 „ **Chitsen.**
15 balen **Calicots.**
2 „ **Ruwe shirtings.**
4 „ **Wit garen.**
4 „ **Rood garen.**
1 baal **Rose garen.**
6 balen **Rood katoen.**
JFK. Een baal **Ginghams.**
„ kist **Chitzen.**
LM. „ „ **Boeken.**
WM. „ „ **Printanières.**

Min of meer door zeewater beschadigd aangebragt per Nederl. schip *Sicilie*, Kapt. Schol. (938)

VENDUTIE WEGENS VERTREK.

Op Donderdag den 20sten Junij,

ten huize van den Heer

D. J. TEN ZELDAM GANSWIJK,

naast het policie kantoor,

van meubelaire goederen als:

TAFELS, STOELEN, HANG- en STAANDE LAMPEN, IJZEREN en HOUTEN LEDIKANTEN, KASTEN, SCHUTSELS, enz. enz. (918)

OP DE VENDUTIE

van Donderdag 20 Junij a. s.

zullen nog worden verkocht:

LAKEN, BROEKSTOF, JACONNETS, ZWART FLUWEEL, GEZONDHEIDS-FLANEL, MOLTON DEKENS, BAREGE ROBES, GAREN op KLOSSEN van 300 yards, KANTEN en NEIGES, ZWART KATOEN, MEUBELCHITZEN, MERINOS, ZIJDEN HEERENDASSEN VENSTERGORDIJNEN, enz. enz. (941)

HOUT-VENDUTIE.

Op de Vendutie van Vrijdagden 21e. Junij a. s.

zal de ondergeteekende in de Kampong Baroe *achter de Gedong Lima verkoopen:*

600 stuks goede djatie balken,

afkomstig van de Stapelplaats te *Korregan*, van verschillende dimensiën.
(915) **C. L. VAN LIGTEN.**

DI LELANG HARI DJEMAHAT

tanggal 21 boelan Djoenie njang dateng ini,
di Kampoong baroe, di blakangnja *Gedong lima,*
nanti kita djoewal ada

600 bidji balok kaijoe djati,

njang baik dan pandjangnja roepa roepa, kloewaran darie *Korregan.*
(916) **C. L. VAN LIGTEN.**

DE PUBLIEKE VERKOOP

VAN HET

RIJSTPELMOLEN-ETABLISSEMENT

KEDONG SORO

en

INVENTARIS, zal alsnu plaats hebben, *op Vrijdag den 28sten Junij a. s.* ten kantore van de ondergeteekenden, des morgens ten 10 ure precies.

Nadere informatien te bekomen bij
(857) **SCHIMMELPENNINCK & CO.**

HOUT-VENDUTIE

TE KETABANG.

De voor de maand Mei geannonceerde HOUT-VENDUTIE.

TE

KETABANG,

zal alsnu plaats hebben:

Zaturdag den 29sten Junij a. s.

zullende ruim **2000 BALKEN en BOLKEN,** ten verkoop gebragt werden.
(907) **B. J. VAN ECK & CO.**

Op de VENDUTIE

TE

KETABANG,

den 29 dezer Maand,

zal nog worden verkocht voor rekening van belanghebbenden:

Eene partij BRANDHOUT en KROMHOUTEN.
(908) **B. J. VAN ECK & CO.**

Op Zaturdag den 29sten Junij a. s.

des voormiddags ten elf uur,

zal door de ondergeteekenden ten hunnen kantore **bij inschrijving** worden verkocht:

67 pkn bladen JAVA TABAK

Hoofdmerk *Kebon Romo.*

OOGST 1860/61.

De monsters kunnen van af heden in het lokaal der Handelsvereeniging alhier bezigtigd worden alwaar tevens de condities der verkoop ter inzage liggen.

Soerabaya, **HILL BROEKMAN & CO.**
11 *Junij* 1861. (905)

EXECUTORIALE VERKOOP VAN EEN SCHIP.

Op den 2den Julij 1861.

ten kantore van de firma

J. F. VAN LEEUWEN & CO.

in de Chineesche kamp te Soerabaya.

zal aan den meestbiedenden worden verkocht:

Het Nederlandsche schoenerschip

SICILIE,

compleet met tuig en inventaris, gebouwd in 1848, groot 116 gemeten lasten, in goeden zeewaardigen staat, gevoerd door schipper T. C. Schol, thans liggende ter reede van Soerabaya.

Mr. W. s'JACOB.
(811) *Procureur.*

NB. Reeds een paar malen is abusivelijk gemeld *gebouwd* 1858, moet zijn 1848.

Op den 29sten Augustus 1861,

ZULLEN TE

Samarang,

in het openbaar verkocht worden:

De Ondernemingen tot aanplant en bereiding van Tabak,

bekend onder den naam van

BENGIER EN DJEPON,

Residentie REMBANG.

Nadere informatien zijn te bekomen bij den ondergeteekende, wonende op de onderneming *Bengier* en bij de firma VAN MAANEN & Co., te SAMARANG, bij welke laatste inmiddels die ondernemingen uit de hand kunnen gekocht worden.

(854) VAN BOCKOM MAAS.

Op een nader te bepalen dag

zullen de ondergeteekenden op

Kampong Baroe,

doen verkoopen:

39 fraaije **Sidney Paarden.**

4 „ **Do. Koeijen** en **Kalveren.**

verwacht wordende met de Engelsche bark *Lorenzo Saline*, kapt. THS. DEVINE, welk schip 16 dezer te *Banjoewangie* aangekomen is.

De Agenten,

(930) P. KERVEL & CO.

Op een nader te bepalen dag

zullen benoorden de werf der Heeren

J. LLOYD & CO.

aan de Kaliemaas,

verkocht worden:

800 BALKEN van 5 tot 8 el. lengte.

(925) door HEIJMAN & CO.

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

HET STOOMSCHIP

PRINS VAN ORANJE,

Kapt. PRINS.

Vertrekt naar **Samarang, Batavia** en **Singapore**, *op Zaturdag den 22sten Junij.*

Adres bij

(933) **W. CORES DE VRIES.**

HET VERTREK

DER STOOMBOOT OENARANG,

Gezagvoerder **S van Hulstijn,**

naar BATAVIA via SAMARANG, is bepaald *op den 24sten dezer.*

De Agenten,

(898) **ADAM & CO.**

WORDT GEZOCHT,

SCHEEPSRUIMTE naar MACASSAR

voor 60 à 70,000 DAKPANNEN.

Adres bij

(921) E. TEN BRINCK & CO.

Tot het verkrijgen van onderwijs in de wiswerktuigkunde en teekenen bijzonder ter opleiding in het stoomwezen, is gelegenheid in de namiddaguren bij

W. P. KOK.

Rustenburgerpad.

(929)

BENOODIGD,

Een OPZIENER bij een TABAK-ÉTABLISSEMENT in den *Oosthoek*, die met het vak geheel bekend moet wezen.

Adres franko brieven Lt. W. bij de firma **ADAM & CO.** *te Soerabaija.* (922)

KESSLER & CO.

Hebben bij deze de eer bekend te maken dat zij een

MEUBELMAGAZIJN

hebben geopend in de *Heerenstraat*, naast de toko der firma GEBR. GIMBERG & Co. (935)

TOMBOLA

ZONDER NIETEN.

VAN ZEER ELÉGANTE en PRACHTIGE

VOORWERPEN

à *f* 5.— per Lot.

(928) bij **HAMMELBURG.**

Om met 1°. Julij te aanvaarden.

Een HUIS staande op *Genteng* thans bewoond door den Heer J. F. VAN LEEUWEN.

Te bevragen bij RADHEN ADHIPATI KROMO DJOJO ADI NEGORO en bij J. F. VAN LEEUWEN & Co.

(932)

UIT DE HAND TE KOOP

Eene gebruikte **BENDY** met **BENDYPAARD,**

à *f* 450.—

Adres Letter **L.** Bureau dezer. (910)

Eene nog nieuwe, enkel tot proef gebezigde STOOMMACHINE van lage drukking, nominaal 12 à 14 paardenkrachten met ketel en vliegwiel; gemaakt in de *Low-moor* fabrieken, en keurig van bewerking.

Geschikt als moteur voor alle inrigtingen, en speciaal voor rijst, suikerriet- en houtzaagmolens.

Informatien en inzage van teekening en afmetingen bij de heeren

REIJNST & VINJU, te *Batavia.*
ANEMAET & CO, te *Soerabaija.*
(936) J. A. KRAJENBRINK, te *Krawang.*

Eenige zeer net bewerkte WAGENS uit de fabriek van *Zakara & Audineau*, als: VIS-À-VIS, MYLORDS, TENTWAGENS, COUPÉ'S, en PALANQUINS.

Bij

(931) **ADAM & CO.**

Op billijke voorwaarden eene gerenomeerde

TOCOZAAK,

op een der beste standen van Soerabaija, des verkiezende met dezelfs WOONHUIS, te huur of te koop.

Nadere informatien te bekomen bij de uitgevers dezes. (840)

ONTVANGEN

BIJ

GEBRS. VAN DELDEN.

VERSCH HOMBURGER WATER.

CASTOR-OLIE, en

ENGELSCH ZOUT. (937)

BLANC DE ZINC,

PRIMA QUALITEIT.

ZINKWIT.

Alle andere VERFSOORTEN in zuivere witheid en lange duur verre overtreffende.

Droog en gemalen verkrijgbaar

(919) bij EAYE & VAN MARLE.

ONTVANGEN

BROODSUIKER

bij

(926) GEBRS. VAN DELDEN.

TOKO IN MODES

Regtstreeks uit Parijs ontvangen per het schip

TERNATE,

Een allerprachtigst en smaakvol factuur:

DAMES MODEWAREN,

Bestaande uit:

Witte geborduurde robes van 2 tot 7 volants.
Witte tulen japons met kanten volants.
Gekleurde zijden tulen robes à double jupe.
Robes tarlatan van 5 tot 7 volants.
Barége robes à volants.
Idem à double jupe.
Robes jaconnet van 5 tot 9 volants.
Idem milanaises et petits volants.
Idem organdie in soorten.
Japon à la Garibaldi buitengewoon nieuw, zijnde anglais à 7 volants.
Keurige popeline japons.
Challiq japons in diverse kleuren.
Zijden foulard robes.
Zwarte gros de Naples zijde per *japon* en *per el.*
Rouw japonnen.
Eene keurige sortering *mousseline voor kinderjaponnetjes.*
Tarlatan in alle kleuren.
Witte, blaauwe en *rose thibet.*
Witte en *zwarte tule.*
Tule wit met *zwart* doorwerkt.
Zwarte en *witte kant.*
Witte en *zwarte zijden blondes.*
Zwarte zijden mantilles in vele soorten.
Idem kanten.
Gekleurde zijde
Zwarte zijden mantels à la Garibaldi. Deze zijn zeer *elegant.*
Een groote sortering *sorties* voor dames en kinderen.
Geknoopte zijden sortis.
Challiq sortis van wit met *blaauw gemonteerd.*
Idem rose.
Idem. witte challiq, chale rond. Deze modellen zijn door de keizerin van Frankrijk het laatste gedragen.
Keurige opgemaakte *dameshoeden.*
Intérieurs voor *hoeden.*
Allerprachtigste *bal-coiffures* zooals nog nimmer op Java geweest zijn.
Kapsels van chenille in alle kleuren met goud doorwerkt.
Haarnetten in diverse kleuren met goud doorwerkt.
Schildpadden kammen opgemaakt met haarnetten. Bijzonder nieuw.
Bruidskransen in vijftig soorten.
Allerliefste *kinderkransjes.*
Bruidssluijers van zijden blonde geheel gewerkt met vloszijde.
Witte zijden dameskoussen.
Idem fijne fil d'Ecosse.
Goudlederen damesschoenen met rosetten en hakjes.
Zwarte verlakte en *witte satijnen schoenen.*
Jongens- en *meisjesschoenen* met gespen en rosetten.
Witte glacé dames- en *heerenhandschoenen* van Jouvin.
Witte zijden en *satijnen handschoenen.*
Idem zwarte voor heeren en dames.
Zwarte en *witte zijden mitaines.*
Idem zijden kindermofjes.
Heeren en dames fil d'Ecosse handschoenen.
Zijden chatilames met kwasten en ringen.

Zephir nouveauté met *goud*.
Gouden ceintures met schuiven.
idem. lederen.
Garnitures voor *japonnen* met *rozetten* en *kwasten*.
Nattes met goud.
Chemisetten met *lint*.
Een groote sortering *Oudinot rokken*.
Fluweelen linten in soorten.
Een groote sortering *zijden linten*.
Diverse soorten *plooilint* met kant.
Galon nouveauté.
Boutons Clothilde.
Waaijers met *bouquetten* en *veêren*.
Wit, zwart en *rose glimmend katoen*.
Zwarte toiletspelden.
Eng. spelden.
Beste naalden in *doosjes*.
Batist lint in *doosjes*.
Brijkokers.
Kinderspeelgoed.

Verders:

Extra fijne *Fransche* en *Eng. odeurs* waarbij is *amandelzeep*, *haarolie pomade* etc. etc. te veel om alles te noemen.

DE TOKO ZAL OOK DES AVONDS GEOPEND ZIJN.

bij

(768) **M. REMMERT.**
Kaliesosok No. 2.

PAS ONTVANGEN.

IN HET HEEREN MODEMAGAZIJN

VAN

M. H. HALEWIJN & DEVEN

Een groot assortiment HEEREN MODEARTIKELEN, waarbij nagenoeg alles wat tot een keurig TOILET behoort.

Door directe aanvoer uit Europa, zoowel als uit de eerste hand alhier, zijn zij in de gelegenheid alles tegen zeer billijke prijzen en naar den laatsten smaak afteleveren op een crediet van drie maanden. (920)

IN COMMISSIE ONTVANGEN

Pas aangebragte prachtig gemonteerde

Engelsche **WAGENTUIGEN**,

waaronder **een tuig voor vierspan**, **tuigen voor twee paarden**, alsmede **bendijtuigen**.

(924) **bij HEIJMAN & CO.**

HOLLOWAY'S ZALF en PILLEN.

Huidziekten. — In de Oostersche landen waar, door de buitengewoon groote hitte deze ziekten gedurig heerschen, en in Java in het bijzonder, is de kwaadaardigheid dezer lastige ongesteldheden waarlijk rampspoedig, veroorzaakt somtijds door derzelver bovenmatige ontsteking hevige koortsen. Voor alle klassen van huidziekten hoe ingeworteld ook, zijn de ZALF en PILLEN van HOLLOWAY een zeker genees- en heelmiddel. Terwijl de ZALF door de huid dringt even als water door de grond ingezogen wordt, herstellen en zuiveren de PILLEN het bloed, en dus oefenen ze tegelijkertijd eenen wonderbaren genezenden invloed uit op de buitenste laag der huid en het binnenste merg der beenderen.

Het groote voordeel van deze algemeene handeling over plaatselijke aanwending is, dat de ziekte volkomen genezen en uitgeroeid wordt en niet van buiten tot naar sommig inwendig orgaan gedreven wordt.

Ad. ƒ **1**,— ƒ **3**,— en ƒ **5**,— per doos of pot, naar gelang van derzelver grootte, bij

(914) **LE ROY & CO.**

BENOEMINGEN, BESLUITEN enz.

JAVASCHE COURANT

van den 12den Junij no. 47.

Civiel-Departement.

ONTSLAGEN :

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de gewezen opziener voor de controle op den afvoer van suiker en andere producten langs de rivier en wegen te Wonokromo (Soerabaija) J. L. Zange.

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst met behoud van regt op pensioen, de gewezen opziener bij het hout- en transport-établissement te Pring-apoes (Samarang) J. H. Kleijn.

BENOEMD :

Tot adsistent-resident van Tebing Tinggie, residentie Palembang, de kontroleur der eerste klasse bij het binnenlandsch bestuur in die residentie P. A. Bik.

Tot secretaris voor de inlandsche zaken te Makasser, A. H. Swawing, thans die betrekking waarnemende.

Tot translateur voor de Engelsche taal te Soerabaija, J. H. Retel, eerste onderwijzer aan de gouvernements tweede lagere school aldaar.

Tot lid, tevens scriba der commissie tot ondersteuning van behoeftige christenen in de Soerabaijasche afdeeling, W. C. Happé, benoemd adsistent-resident voor de comptabiliteit en super-intendant van het vendukantoor aldaar.

BIJ HET BINNENLANDSCH BESTUUR IN DE RESIDENTIE PALEMBANG.

Tot kontroleur der eerste klasse, de kontroleur der tweede klasse P. P. du Cioux.

Tot kontroleur der tweede klasse, de kontroleur der derde klasse F. E. P. van den Bossche.

GESTELD :

Ter beschikking van den resident van Palembang, O. K. van der Meer Mohr.

Militair Departement.

HERSTELD :

In activiteit, de officier van gezondheid der derde klasse T. H. Mac Gillavry, zijnde hij tevens geplaatst bij het groot militair hospitaal te Willem I.

NEDERLANDSCH INDIE.

SOERABAYA, den 17den Junij 1861.

Aangekomen Passagiers.

Met het Ned. Ind. stoomschip *Menado*, kapt. A. Couteron van Macasser, de resident Boscher en familie, majoor Fritzens en fam. kapt. Severijn en fam. majoor Palenkatoe luit. A. Deutekom en Eilers, de heeren A. Gardes, Banje, Dekker, Heaviside, Cilosse en Wiggers.

— Men meldt ons uit Banjermassing.

De kolonne welke op den 13den Mei van Menglatip en Tanjong Soijang tegen Antasarie is opgerukt, is terug, na op den marsch hardnekkig door den vijand te zijn bestookt en groot gebrek aan proviand te hebben geleden.

Tachtig man sterk zijnde, heeft zij op dien togt vijf dooden en dertig gekwetsten bekomen onder welke laatste de kapitein Stoecker die een kogel in het vleesch der bovendij en een schampschot in een der armen bekomen heeft welke verwondingen echter beiden niet gevaarlijk zijn.

— BATAVIA. Op ll. Maandag werd door eenige ingezetenen van Batavia een proeftogtjen ondernomen met de stoomradersleepboot *Tjilicoeng*, toebehoorende aan het Bataviaasch Praauwenveer, en bestemd tot het slepen van praauwen en schepen en het transporteren van passagiers naar en van de reede. Deze boot is 100 Eng. voeten lang, heeft 35 paardenkracht met hooge drukking en loopt 8 Eng. mijl behouden vaart. Op de proefreis heeft zij de *Koningin der Nederlanden* en de *Macassar* vooruitgeloopen. De machineriën zijn door de firma Paul van Vlissingen & Dudok van Heel te Amsterdam keurig net en bijzonder sterk afgeleverd, en de betimmering (geheel hier vervaardigd) is even hecht als doeltreffend. Het verdient opmerking dat de firma Dümmler & Co. alhier, welke de levering der boot had aangenomen haar in den tijd van slechts vier maanden heeft doen inéénzetten, hetgeen bij de hier zoo schaars zijnde hulpmiddelen als een buitengewoon feit mag worden beschouwd, en een nieuw bewijs levert dat te Batavia — gelijk overal elders — tegen goede betaling goede ambachtslieden te bekomen of te vormen zijn. Het toezigt van den kundigen ingenieur J. H. Schluter heeft ongetwijfeld veel tot de bespoediging en den goeden afloop van het werk bijgedragen.

Naar wij vernemen werd bij de inschrijving voor de levering der machineriën door een Engelsche firma 18 % meer gevraagd dan door de heeren van Vlissingen, terwijl volgens de verklaring van deskundigen thans weder is gebleken dat het werk dezer heeren zich door zijn keurige voltooijing boven dat van het buitenland onderscheidt. Kundige en ijverige ondernemers gelijk zij zijn de éénige ware beschermers der nationale nijverheid.

Het nut dezer boot als transportmiddel naar de reede behoeft geen toelichting, en zoo de wenschen vervuld worden, door het vrolijke reisgezelschap op ll. Maandag uitgebragt, zal haar loopbaan zeer voorspoedig zijn.

—Het Amerikaansche clipperschip *Surprise*, kapt. Charles A. Raulett Jr. is met eene lading ijs en stukgoederen heden alhier gearriveêrd, hebbende 72 dagen reis van New-York.

— Uit Midden-Java schrijft men ons het volgende:

„In wel onderrigte kringen zegt men dat de opname voor den aanleg van spoorwegen drie volle jaren zal duren, en daarna pas beslist worden de aanleg van afzonderlijke lijnen zooals van Samarang naar de Vorstenlanden.

Is dit waar ?? dan doet zich een bijzonder vraagstuk voor, welk Gouvernement zich het meest tegen den tijdgeest verzet, het Japansche en Chineesche of het onze, doch de tijdgeest is even onweêrstaanbaar als onzigtbaar en laat zich geen paal of perk stellen."

Wat ons betreft, wij gelooven dat het Gouvernement veel minder dan de heeren Stieltjes en Dixon met de zaak te maken heeft, en wij hebben goeden grond te verwachten dat die heeren meer voortvarendheid zullen toonen dan men hun in de „wel onderrigte kringen" van den berigtgever toeschrijft.

(*B. H.*)

BATAVIA. — Ten vervolge op het voorkomende in ons nummer van 8 Junij jl., kunnen wij de volgende telegraphische tijdingen omtrent de jongste poging tot verzet in de residentie Djokjokarta mededeelen.

Den 7den Junij jl. werd nergens eenig spoor van opschudding meer gevonden; integendeel werden de passers van Bedoek en Boeboetan (Bagelen), door eene talrijke schaar van vrouwen bezocht, die er gelijk voorheen in de warongs eetwaren te koop aanboden.

Door den geringen afstand van den goenoeg Djeroek van de grens-dessa's der residentie Bagelen heeft men aldaar het geluid kunnen vernemen van het slaan op de bendé, het gewone middel van kwaadwilligen om volk te lokken.

Zes hunner moeten in den nacht van den 6den op den 7den Junij in handen gevallen zijn van den toemenggoeng van Nangoelan. De rest der bende, die hoogstens 50 of 60 man sterk geweest zal zijn, is naar het gebergte gevlugt.

De namen van twee personen in priestergewaad, die wacht hielden bij de vaandels, zijn bekend. De een is een ontslagen dorpshoofd, de ander een gewone dessabewoner, beiden onder Djokjokarta woonachtig.

Algemeen gelooft men, dat geen persoon van aanzien op den goenoeng Djeroek aanwezig is geweest.

De stand van zaken is in alle opzigten bevredigend.

De policie zet haar onderzoek voort en is reeds met eenigen der deelhebbers bekend, die worden opgespoord.

— In de Javasche Courant van den 17den April j. l. no. 31, werd mededeeling gedaan van de nota door het lid in den raad van Indie, belast met eene zending naar Midden-Java, jhr. mr. H. C. van der Wijk te zamengesteld nopens de regelen te volgen bij de verdeeling en besteding der liefdegiften, ingezameld ten behoeve der noodlijdenden door den watersnood van Februarij jl.

Ofschoon de verdeeling der ontvangene liefdegaven nog niet ten volle is afgeloopen en een volledig verslag ter zake nog niet kan worden geleverd, hebben de residenten van Bagelen, Banjoemas, Soerakarta en Kadoe opgegeven, wat tot dus verre met de ter hunner beschikking gestelde gelden is verrigt, en welke bestemming zij aan de nog niet uitgegevene gelden wenschen te geven.

Uit deze mededeelingen is het navolgende getrokken:

Het is bekend, dat weinige dagen, nadat de berigten ontvangen waren van den ramp, welke een gedeelte van Midden-Java had getroffen, de hoofden van gewestelijk bestuur door de regering zijn aangeschreven, om ieder in zijn gewest inteekeningslijsten te doen circuleren, ten behoeve dergenen, welke bij den watersnood have en goed verloren hadden.

Inmiddels echter hadden zich ook reeds, hetzij door de bemoeijenissen der residenten, hetzij door die van eenige der op Java bestaande vereenigingen van handel of weldadigheid, op vele hoofdplaatsen van Java kommissien gevormd, welke zich de edelmoedige taak ten doel stelden om gelden intezamelen ten behoeve der noodlijdenden, dan wel om daarmede intekoopen kleedingstukken, levensmiddelen en provisien, en die ten spoedigste naar de in nood zijnde plaatsen aftezenden.

Zoowel op deze als op gene wijze werd verkregen het aanzienlijke cijfer van ƒ 307,565.36[5], opgegeven door den direkteur van financien als tot den 5den Junij, (zie Javasche Courant van dien datum no. 45) ontvangen, ten behoeve der noodlijdenden door den watersnood.

Onder dat cijfer zijn mitsdien ook begrepen de sommen van ƒ 41,000 en ƒ 1,611 den gouvernements kommissaris ter hand gesteld, door het bestuur van het weldadigheidsfonds van den Bataviaschen handel, en door de loge de Ster in het Oosten te Batavia. De waarde echter der door den kapitein titulair der Chinezen te Samarang, Beh Beaauw Tjoan, ten behoeve der noodlijdenden in de residentie Bagelen ten geschenke gegeven 2000 pikols carga rijst, alsmede die van 280 pikols rijst, door eenige particulieren ter beschikking van den resident van Djokjokarta gesteld, is bij het hierboven genoemd cijfer niet opgenomen.

Weinige dagen, nadat den gouvernements kommissaris ter hand was gesteld de hierboven bedoelde som van ƒ 42,611, werd door hem daarvan beschikbaar gesteld ƒ 8000 voor Banjoemas, ƒ 5000 voor Soerakarta en ƒ 2000 voor Bagelen, met verzoek aan de betrokken residenten, om die gelden te bezigen tot leniging van den nood, vooral van hen, die tot de christelijke bevolking behooren.

Later werden meer gelden ter beschikking gesteld, met de aanschrijving, om die te verdeelen, overeenkomstig de door den gouvernements kommissaris te zamengestelde nota van 4 April jl.

Het totale cijfer der door hem beschikbaar gestelde gelden bedraagt tot op heden ƒ 219,000, verdeeld als volgt.

Bagelen,	ƒ	104,000.—
Banjoemas	„	75,000.—
Soerakarta	„	35,000.—
Kadoe	„	5,000.—

Door tusschenkomst der hoofden van gewestelijk bestuur op Java, werden door eenige vereenigingen van handel of weldadigheid overgemaakt aan geld en kleedingstukken eene waarde van ƒ 35,062.68, verdeeld als volgt:

Bagelen	ƒ	5,262.80
Banjoemas	„	8,157.80
Soerakarta	„	10,313 25
Kadoe	„	850.—
Djokjokarta	„	7,141.90
Voorts speciaal voor de residentien Bagelen en Soerakarta eene waarde aan kleedingstukken van	„	3,336.93

Ongerekend deze gelden en kleedingstukken werd van verschillende zijden aan de Europesche gemeente te Banjoemas gezonden eene aanzienlijke hoeveelheid kleedingstukken en mondbehoeften, waarvan de waarde niet is kunnen worden opgegeven.

Uit bovenstaande mededeelingen blijkt, dat achtereenvolgend ten behoeve der noodlijdenden van Midden-Java werd overgemaakt eene som van ƒ 254,062.68 en alsnog ter beschikking van den gouvernements kommissaris blijft eene som van ƒ 53,502.66[5].

Dit overschot, benevens de aanzienlijke uit Nederland te verwachten liefdegiften zullen grootendeels zeer nuttig kunnen worden besteed om de bevolking van Bagelen, wier velden verwoest zijn, met een verlies aan padi van meer dan een millioen, en welke dientengevolge tot den volgende padioogst aan gebrek zal zijn bloot gesteld, te gemoet te komen. Voor zulk een gebrek behoeft geen vrees te bestaan in de andere gewesten, in welke betrekkelijk veel minder velden verwoest en voedingsmiddelen in genoegzamen voorraad aanwezig zijn.

Door de betrokken residenten is van de hen ter beschikking gestelde gelden uitgekeerd aan of besteed ten behoeve van:

Europeanen	ƒ	84,840,11½
Inlandsche hoofden	„	17,235.—
de overige inlandsche bevolking	„	44,522,70
Chinezen en andere Oostersche vreemdelingen	„	12,487.—
en daarboven de in Bagelen en Soerakarta verdeelde kleedingstukken ter waarde van	„	3,336,93
Alzoo te zamen	ƒ	112,421.74½.

De gelden werden, voor zoo veel Europeanen en Chinezen betrof, door uit hun midden gekozen commissien besteed, hetzij door de geledene schade in geld te vergoeden, hetzij door daarvan kleedingstukken, huisraad, landbouwgereedschappen, bouwmaterialen en vee aan te koopen.

De nog ter beschikking van de residenten blijvende gelden hebben reeds eene vaste bestemming en wordt door hen slechts getoefd op het geschikte oogenblik om voor de bevolking hoofdzakelijk optekoopen het door haar zoo zeer benoodigde ploegvee. Voor de residentie Bagelen zal die opkoop op zijn minst genomen eene uitgave veroorzaken van ƒ 50,000.

In eenige der residentien heeft men reeds vee gekocht, maar bij het gemis aan goede stalling en gelegenheid tot voeding moest het als voorzigtig aangemerkt worden om niet met overhaasting in dezen opkoop te werk te gaan.

Voorts ook zijn van de nog ter beschikking van de residenten geblevene gelden zekere sommen afgezonderd (onder anderen in de Bagelen ƒ 25,000) voor het opkoopen van padi, ten einde die te verdeelen, wanneer daaraan het meest behoefte zal worden gevoeld.

In de residentie Djokjokarta zijn de plaatselijk ingezamelde gelden ten bedrage van ƒ 6.291.59 voldoende geweest om aldaar in de behoefte te voorzien.

— Ten vervolge op het voorkomende in ons nummer van 10 April jl. kunnen wij thans de volgende, uitvoerigere berigten mededeelen omtrent de zeebeving bij het eiland Simo, een der Batoe eilanden, op den 9den Maart jl.

Simo telde voor den ramp 13 kampongs, waaronder echter een viertal, dat hoewel den naam der vroegere kampongs voerende, slechts uit één huis bestond, zijnde de overige huizen successief naar de andere kampongs overgeplaatst geworden. Buiten deze kampongs bevonden zich hier en daar hutten, die tot verblijf strekten van de bewakers der klapperboomen en van varkenhoeders.

Vóór het onheil op den 9den Maart jl. waren op het eiland 120 huizen en 1045 zielen; op dien ongelukkigen dag werden vernield 96 huizen, en kwamen 675 menschen om, behalve 103 omgekomene menschen die daar tijdelijk gevestigd waren.

Tot even beoosten de kampong Simo liep het water op, doch spaarde die kampong, omdat dezelve een weinig verheven ligt, en het water daar bij de uiterste grens der overstrooming zijne kracht verloren schijnt te hebben. Westwaarts opgaande, werden de sporen der golven meer en meer zigtbaar aan de ontwortelde, door elkander geworpene en verbrokene klapperboomen en het weggevaagde struikgewas.

Langs het geheele traject, waar het water opliep zijnde de geheele omtrek van het nagenoeg vierkante eiland, met uitzondering van den Noord-Oost hoek, heerscht deze verwoesting in meerdere of mindere mate, van honderd tot duizend passen van het strand en op sommige plaatsen nog dieper landwaarts in.

Aan de Zuid- en Oostzijde werd het strand wel overstroomd en de daar gestaan hebbende twee huizen met de bewoners weggesleept, doch slechts eenige klapperboomen ontworteld; alleen ter hoogte van Loeboe Lalafa aan de Oostzijde heeft het water met meer kracht gewoed, waar op eene betrekkelijk kleine uitgestrektheid van 4000 boomen, slechts 6 overbleven.

Dit verschil in de hevigheid, waarmede het water werkte, is waarschijnlijk daaraan toe te schrijven, dat de zee het hevigste woedde daar, waar zij ook den meesten tegenstand op de rotsen ontmoette.

Van de kampongs is niets meer te herkennen, dan hier en daar de steenen, waarop de Batoe eilander de stijlen zijner huizen plaatst, of die tot zitplaatsen voor vergaderingen in de kampongs dan wel tot sieraad dienen; zoo ook de putten, die bij elke kampong gevonden worden.

Op enkele plaatsen waren groote opeenstapelingen, van boomstammen, balken en planken van huizen, kleederen en huisraad, en tusschen dat alles de lijken van die slagtoffers, die niet weggespoeld werden, waarvan enkelen nog in staat van ontbinding, anderen reeds geheel ontvleescht waren, door de roofvogels, honden en varkens, welke laatsten eveneens in menigte omkwamen, doch waarvan een aantal in het bosch rondwaart.

Een akelig gezigt en ondragelijke lucht leverden die geraamten en lijken op. Op de plaats aan de Westzijde van het eiland, waar de kampong Goeudia stond, bevond zich zulk eene opeenstapeling, waarin zeven lijken zigtbaar waren; te ordeelen naar de lijklucht, moet het aantal daaronder liggende lijken veel grooter zijn geweest; onder deze 7 lijken was dat eener vrouw, grootendeels ontvleescht, doch herkenbaar aan hare kleeding; zij lag met het gezigt op den grond, het uitgestrekte regterbeen geklemd onder eenen balk, het linkerbeen opgetrokken, terwijl de eene hand krampachtig in de aarde gedrukt was; blijkbaar heeft zij getracht te ontkomen, doch is zij daarin belet door haar in de klem zittend been. Elders werden verbrijzelde schedels en geraamten gevonden, waarvan de verschillende deelen verstrooid lagen.

De last werd gegeven, om al dadelijk alle beenderen en lijken bijeen te gaderen en te begraven; dit is anders geene gewoonte bij den Batoe-eilander, die de lijken van afgestorvenen in eene goed gesloten kist op eene stelling en onder een afdak plaatst, meestal op het strand. Het mag als een geluk beschouwd worden, dat de meeste lijken in zee dreven dewijl de verpestende lucht anders al ligt eene besmettende ziekte onder de overgeblevene bevolking had kunnen doen ontstaan.

Het verschrikkelijkste schijnt de zee gewoed te hebben tusschen de kampongs Simo, Babaniregé en Lakaö, aan de Westzijde van het eiland, waar ook het grootste aantal menschen omkwam.

Volgens het verhaal van een gered man uit de kampong Babaneregé, werd tegen het vallen van den avond, kort voor de overstrooming, een aardschok gevoeld. Al de bewoners vereenigden zich toen op aanmaning van den panghoeloe, op het plein in het midden der kampong, doch trachtten een oogenblik later achteruit de wijk naar buiten te nemen, dewijl zij vreesden voor het instorten der reeds waggelende huizen. Daar werden zij echter terug gedreven door eene watermassa, die van ter zijde, achter om de kampong kwam. Hiervoor terug loopende, werden zij overdekt door eene andere, met kracht opzettende golf, die van 282 zielen, 206 mede sleepte. Verhaler verloor daarbij zijne vrouw en drie kinderen, en werd zelf met de anderen in het struikgewas landwaarts in geslingerd, waar zij bleven hangen, of zich vastklemden en zoo deende hun leven redden. Zoo als uit dit, en uit het verhaal van anderen kan worden opgemaakt, hebben twee opslaande golven elkander op dit punt ontmoet en eene ontzettende woeling veroorzaakt.

Die woeling was ook daaraan te herkennen, dat van nog staan gebleven boomen, op aanzienlijke hoogte de bast van den stam afgescheurd was, waarschijnlijk door het schuren der heen en weder geslingerde boomen.

De kracht van het water was zoo sterk, dat een te Baroeijoe gestaan hebbend, vrij groot en hecht huis, plus minus 30 voeten boven de oppervlakte der zee gelegen, en op 1500 à 2000 passen van den ingang der baai, een 30tal passen achteruit en uit een geslagen werd.

Zeer groote rotssteenen van een en anderhalve Nederlandsche el diameter, waren uit zee honderd à twee honderd passen landwaarts in geslingerd; één daarvan was juist in eene put teregt gekomen.

Eene kolossale oude djawi-djawiboom, die vroeger aan de baai stond, lag nu met wortels en takken in zijnen geheelen omvang, gebroken en gehavend, op een paar honderd passen landwaarts in.

Ook het wedersfloopen van het water moet met zoo veel kracht gepaard zijn gegaan, dat alles, behalve de enkele opeenstapelingen, waarvan boven sprake was, naar zee medegesleept werd.

Volgens mededeeling van menschen uit andere kampongs, die gelukkig genoeg waren den dood te ontkomen, ofschoon zij familiebetrekkingen, have en goed verloren, werden kort na den aardschok zware slagen gehoord als van verwijderde kanonschoten, waarop zij op grooten afstand in zee eene golf zagen naderen, die volgens hun zeggen de hoogte van een volwassen klapperboom had, en met woedende kracht op het eiland sloeg; eene onmiddelijke vlugt redde slechts enkelen het leven, de anderen werden door het water bereikt en mede gesleept, behalve degenen, die tusschen het struikgewas bleven hangen of de magt en tegenwoordigheid van geest hadden, zich vast te klemmen. De den dood ontkomene waren door het heen en weder slingeren en het stooten tegen steenen en boomen, gekneusd en gewond, aan de gevolgen waarvan nog menigeen overleed. Drie zulke golven volgden elkander op. Het water moet gedurende den tijd van een uur op het eiland gebleven zijn; dit laatste zal wel wat overdreven wezen, dewijl verondersteld moet worden, dat het water, de natuurlijke neiging volgende, na elke golf terug liep; de angst en vertwijfeling, waaraan de menschen ten prooi waren, zal hun den tijd langer hebben doen toeschijnen, dan werkelijk het geval was.

Op het eiland Tello, ook tot den Batoe-groep behoorende, werd ter zelfder tijd, nadat de aardschok zich daar deed gevoelen, een geluid gehoord, als van eene naderende, hevige regenbui, waarop de zee op de karang-karang voor het eiland met een sterk suizend geluid afliep, om even spoedig weder op te komen tot op de passer te Tello; tot drie malen toe werden deze geluiden en verschijnselen waargenomen.

Evenzoo overstroomde het water de westzijde der overige eilanden, zonder echter zoo groote verwoesting aan te rigten als op Simo.

Op het eiland Tello werd de kampong Geho, bestaande uit zes huizen, vernield; menschen kwamen daarbij echter niet om, doordien zij den tijd hadden om te vlugten. Het niet bewoonde eiland Haijo werd, dewijl het vlak is, geheel overstroomd; de zee liep namelijk aan de Westzijde op, over het eiland en aan de Oostzijde weder af; dit was zigtbaar aan de rigting van de kleine boomen en van het struikgewas.

Op Tanah Bala werden de hutten van tijdelijk daar verblijf houdende menschen weggeslagen, en een paar hunner door het water in zee gesleept.

Het huis te Gobé, op Simo, bleef gespaard, ofschoon het water tot op weinige passen van daar opsloeg; op last van den posthouder was daar naast eene loots opgeslagen tot tijdelijke huisvesting der van familie, huis en eigendom beroofde overgeblevenen. Het grootste aantal hunner was bereids successief afgehaald, en op Tello of op andere bewoonde eilanden opgenomen en gehuisvest; zieken, gekneusden en gewonden werden op het établissement aangehouden en door den posthouder onder behandeling genomen.

Wonderbaarlijk is de wijze, waarop sommigen behouden bleven; zoo werd een kind van omstreeks één jaar oud, een paar dagen na den ramp, teruggevonden in den kruin van eenen 12 à 15 voet hoogen klapperboom. Hoewel bedekt met wonden en lijdende aan koorts, was het nog in leven.

Een ander kind werd levend gevonden aan de borst der doode moeder.

Om in de behoefte dezer ongelukkigen te voorzien, werd eene uitdeeling gehouden van de tot dat einde door den adsistent-resident van Aijerbangis en Rau medegenomene rijst, zout, tabak en lijnwaad. Een paar varkens werden geslagt en een maaltijd bereid. Het was een genot te zien, hoe zij zich hier aan te goed deden, na gedurende ruim eene maand van niets anders dan obi's geleefd te hebben.

Ook werd door den medegenomen geneesheer, voor zoo ver tijd en omstandigheden zulks toelieten, de noodige hulp verleend. Omstreeks de helft der bovenbedoelde overgeblevene menschen, waaronder gewonden en zieken, werd medegenomen; de laatsten ook om te Tello geneeskundige hulp te genieten; de overigen verkozen achter te blijven op Simo, ter bewaking hunner klapperboomen en ladangs.

De veroorzaakte schade ook slechts bij benadering te begrooten, is onmogelijk, doch men mag aannemen, dat zij zeer belangrijk is. Een overgroot aantal varkens, een der voorwerpen van rijkdom van den Batoe-eilander en Niasser, kwam om; 96, meest allen groote, hechte huizen, duizende klapperboomen werden vernield; 2 groot sarampoes van een Chinees en vele groote en kleine sampangs werden verbrijzeld; groot moet het verlies, vooral aan gouden sieraden zijn, vermits belangrijke hoeveelheden stofgoud jaarlijks op de Batoe-eilanden ingevoerd, en door de eilanders tot sieraden verwerkt, dan wel bewaard worden voor huwelijken, feesten als anderzins, waarbij zeer ruim te werk gegaan wordt; als bruidschat wordt aan den vader der bruid niet zelden ƒ 500 tot ƒ 1000 uitgekeerd.

Men zag in de kampong Boeloe Haro de vrouw van den panghoeloe in feestgewaad; behalve een overvloed van armbanden en andere sieraden, had zij een halsband om, waaraan zich voor ƒ 800 aan goud bevond.

De panghoeloe van het eiland Spika was de eerste bij eenen volksdans en was daarbij gekleed met een buis van geslagen goud, eene soort van kroon met sieraden en daaraan hangende langen knevelbaard, die bij het opzetten onder den neus bevestigd werd, alles van goud, een lans met gouden punt, de schacht in de geheele lengte met goud beslagen, eene kris met gouden gevest en schede.

Dit een en ander wordt aangehaald als een bewijs voor den rijkdom, die bij een groot gedeelte der Batoe-eilanders heerscht.

Behalve de boven omschreven ramp door de overstrooming op het eiland Simo, veroorzaakten de menigvuldige aardschokken, vooral die van 16 Februarij, veel schade. In alle kampongs waren de sporen daarvan zigtbaar; enkele huizen stortten geheel in; bijna allen zonder onderscheid werden uit hun verband gerukt of van de plaats verschoven.

De posthouderswoning te Tello, een groot planken, doch reeds oud en grootendeels vermolmd gebouw, leed zwaar. De afwijking der gebindten onderling is zoo groot, dat het huis niet meer zonder gevaar bewoonbaar is en de posthouder zijn intrek in het schoolgebouw heeft moeten nemen.

Bij aankomst van den adsistent-resident des avonds in de kampong Silnia waren aldaar slechts een paar mannen; de overige mannen, vrouwen en kinderen bragten de nachten door in hunne meer binnenlands gelegene ladangs.

Ook elders, zelfs op Tello, had de bevolking de kampongs verlaten en zich in hutten in het hoogere gedeelte gevestigd, en niet dan met veel moeite gelukte het om haar te doen besluiten, naar de kampongs terug te keeren,

Zelfs de radja en de hoofdpanghoeloes van Tello, die met den adsistent-resident naar Simo medegingen, waren angstig. Deze vrees wordt levendig gehouden door de immer terugkeerende aardschokken en de vreemde onderaardsche of onderzeesche geluiden, die men zegt menigmaal waar te nemen; gedurende een der op Simo doorgebragte nachten werden die geluiden gehoord; de panghoeloes waren zoo zeer vervuld van angst, dat zij zich niet ter ruste durfden leggen, maar den gantschen nacht bleven waken.

Soerakarta. — Sedert de maand April jl. is in het regentschap Sragen, onder het gebied van zijne hoogheid den Soesoehoenan, eene epizoötie uitgebroken, waaraan op den 15den Mei jl., bereids bezweken waren: 6 paarden 4 veulens, 252 buffels, 65 buffel kalven, 17 runders en 3 runder kalven.

De ziekte is bij den inlander bekend onder den naam van gindjel, en doet zich kennen aan eene zogchelerde ademhaling, het ontlasten van een sterk verhit vocht uit den mond en eene heete tong, terwijl bij opening van de aangetaste dieren het hart zich als verschroeid voordoet.

Ook in het regentschap Klatten doen zich verschijnselen eener onder den naam van Thelo of Gohto bekende ziekte onder de buffels en runderen voor, bestaande in eene ontlasting uit den mond van een sterk verhit slijmachtig vocht en eene verstijving van de tong.

Beesten, bij welke die verschijnselen worden waargenomen, bezwijken binnen hoogstens 6 dagen.

De opname van het getal der daaraan bereids verlorene beesten is nog niet afgeloopen.

De oorzaak van het ontstaan dezer epizoötien zal waarschijnlijk in de aanhoudende regens en de daaruit voortspruitende gestadige en algemeene vochtigheid gezocht moeten worden. (*J. C.*)

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.	Vlag	Naam van het Schip	den Gezagvoerder.	Grootte van 't schip in Lasten.	van waar gekomen.	wanneer gezeild.	welke plaats aangedaan.	werwaarts bestemd.	Agenten
Junij 16	Ned. Ind.	Falkus Nassar.	Sech M. b. abd. Banama.	93	Macassar.	30 Mei.	geen	Soerabaija.	Gezagvoerders.
„ —	„ „	Maijmoon.	Said M. b. Osm. Barkaba.	169	Koetei.	5 „	Banjermassing.	„	Sech Abdul Rachman.
„ —	„ „	St. Menado.	A. Couteron.	173	Makassar	14 Junij.	geen	„	geen
„ —	Engel.	Launcesto.	W. H. Haije.	163½	Sidneij.	18 April.	—	„	„

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Junij 16	Nederl	Maria.	J. Scharff.	Rembang via Grissee.
„ —	Ned Ind.	Noor.	Sech Achm. Aliamanie.	Sumbawa.
„ —	„ „	Little Tot.	Katjoeng.	Pasoeroean.
„ —	Nederl.	Robertus Hendrikus.	R. M. Mulder.	Nederl. via Prob. en Pasoer.

In lading en in reparatie liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsche	Sicilie.	Schol.	Macasser.	J. F. van Leeuwen & Co.
„	Maasstroom.	Mellema.	Nederland.	„ „ „ „ „ „
„	Prins Hendrik.	J. Verloop.	„	B. van Leeuwen & Co.
„	Krimpenerwaard.	van Heijningen.	Padang.	Fraser Eaton & Co.
„	Rhijnvis Feith.	Lammerts.	Onbepaald.	„ „ „ „
Bremersche	Etha.	Buschman.	„	„ „ „ „
Nederlandsche	Alcor.	Oppen.	„	„ „ „ „
Engelsche	Scotch Lassie.	Kennedy.	Onbepaald.	Hill Brookman & Co.
„	Cito of Glasgow.	J. Cannaghan.	Singapore	„ „ „ „
„	Spartan.	Griffin.	Onbepaald.	„ „ „ „
Nederlandsche	Galilei.	T. C. H. Kock.	Amsterdam.	P. Kervel & Co.
„	Stad-Zierikzee.	Klein.	Rotterdam.	B. Kopersmit & Co.
„	Eensgezindheid.	de Waal.	Nederland.	„ „ „ „
„	Helmers.	Messen	China.	Mc Lennan & Co.
„	Staat-raad van der Hoeven.	J. Heijmeriks.	Rotterdam.	Mathieu Ebbs Ruys & Co.
„	Waalstroom.	Millink.	Nederland.	E. Ten Brinck & Co.

Marktprijzen.

SUIKER No. 16 ƒ 16.—
WISSELKOERS pari.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

GEDRUKT BIJ LE ROY & CO TE SOERABAYA.